

Το Ελληνικό καλοκαίρι και το χειμάζον πολιτιστικό Κεφάλαιο

Η περίπτωση της Νάξου

Δεν υπάρχει Έλληνας που να μην έχει εμπεδώσει την αξία που έχει το εθνικό πολιτιστικό κεφάλαιο. Ένα κεφάλαιο για το οποίο όλοι επιχαίρουν και νιώθουν υπερήφανοι.

Ανασκαφές, αναστυλώσεις, μουσεία, έρευνες, μελέτες, εκθέσεις, συνέδρια, άοκνες φροντίδες και οικονομικές επενδύσεις επαυξάνουν το απόθεμα, το αναπτύσσουν, το αναδεικνύουν.

Όταν όμως έρχεται η ώρα του οικονομικού απολογισμού, της ανταποδοτικότητας του κεφαλαίου, το αποτέλεσμα είναι πενιχρό.

Αυτές τις σκέψεις-διαπιστώσεις κάνω όταν παρατηρώ το παράδειγμα της Νάξου. Νησί με πλούσια πολιτιστική κληρονομιά, μνημεία, αρχαιολογικούς χώρους και υλικό ανεκτίμητο από την αρχαιότητα μέχρι τις μέρες μας. Τι αποφέρουν όμως όλα αυτά στο Ελληνικό Δημόσιο, που τα διαχειρίζεται; Τρία ευρώ, ανά εισιτήριο στο Αρχαιολογικό Μουσείο, στη Χώρα του νησιού, το οποίο μάλιστα υπολειπεται, λόγω έλλειψης πόρων για την πρόσληψη ανάλογου προσωπικού. Μόνο τρία ευρώ για ένα μουσείο Κυκλαδικού πολιτισμού – από τους πρώτους πολιτισμούς στην Ευρωπαϊκή ήπειρο – ενώ παράλληλα το Βυζαντινό Μουσείο της Νάξου, που στεγάζεται λίγα μέτρα παρακάτω από το Αρχαιολογικό Μουσείο, σε μεσαιωνικό πύργο, παραμένει επισκέψιμο, με ελεύθερη είσοδο. Ελεύθερη είσοδο έχουν δύο ακόμα μοναδικοί αρχαιολογικοί χώροι: ο ναός του Διονύσου και ο ναός της Δήμητρας (με επιτόπιο μουσείο), βραβευμένοι και οι δύο από την Eurora Nostra (βραβεία της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την Πολιτιστική Κληρονομιά) για την πρότυπη αναστύλωση και την περιβαλλοντική ανάπλαση. Το πολύτιμο αυτό κεφάλαιο προσφέρεται απερίσκεπτα προς τέρψη και θαυμασμό του πολυάριθμου τουριστικού κοινού, αφού βέβαια η μισθοδοσία του προσωπικού του καλύπτεται από το Δημόσιο ... περίσσειμα.



Ο ναός της Δήμητρας και το επιτόπιο αρχαιολογικό μουσείο

Την ίδια ώρα, σειρά άλλων σημαντικών μνημείων, ικανών να αναδείξουν το νησί σε ανταγωνιστικό πόλο έλξης υψηλού πολιτιστικού τουρισμού, παραμένουν κλειστά λόγω και πάλι, έλλειψης πόρων για την πρόσληψη προσωπικού.

Γιατί λοιπόν αφού υπάρχει ένα εξαιρετικό πολιτιστικό κεφάλαιο, αυτό αδυνατεί να αποδώσει τους καλοκαιρινούς μήνες με κατάλληλη διαχείριση, πόρους για τη συντήρησή του και νέες θέσεις εργασίας στη δοκιμαζόμενη αγορά; Γιατί δεν καταφέρνει να προσφέρει στο τόπο μια εναλλακτική πορεία ανάπτυξης, που ξεφεύγει από το σύντομο χρονικά, παραθεριστικό πλαίσιο;

Φαίνεται ότι το θέμα, λανθάνει της προσοχής των αρμοδίων, σε όλα τα επίπεδα.

Το παράδειγμα της Νάξου αποτελεί, ακόμη ένα στοιχείο κακοδαιμονίας της Δημόσιας Διοίκησης. Γεγονός που οδηγεί στη σκέψη ότι το κράτος, πρώτα θα έπρεπε να αποτιμήσει, να οργανώσει και να αναπτύξει τα του οίκου του, πριν βάλει χέρι στις τσέπες των νησιωτών, με λογιστικά τερτίπια, όπως ο ΦΠΑ και το πλαστικό χρήμα ή αμφιβόλου αποτελέσματος επινοήσεις, όπως η φορολόγηση των πολυτελών διανυκτερεύσεων, ωσάν η πολυτέλεια να είναι χαρακτηριστικό μόνο των νησιών.

Είναι διάχυτη η ανησυχία ότι, με τέτοιες αντιλήψεις κινδυνεύει το ευλογημένο Ελληνικό καλοκαίρι και ο ανθηρός τουρισμός, να υποστούν το μαρασμό που υφίστανται άλλοι τομείς κρατικής διαχείρισης.

Μάριος Βαζαίος

Οικονομολόγος-Διευθυντής Φεστιβάλ Νάξου

Μάιος 2015